

|| Sri Chandramouleeswaraya Nama: ||
Sri Sankara Bhagavadpadacharya Paramparagatha Moolamnaya Sarvajnapaeta

His Holiness Sri Kanchi Kamakoti Peetadhipathi

JAGADGURU SRI SANKARACHARYA SWAMIGAL
Srimatam Samsthanam

No. 1, Salai Street, Kancheepuram - 631 502, Tamilnadu State, INDIA.

జ్యోతిశ్శాస్త్ర గణన విషయములో ప్రస్తుత కాలములలో ఉన్న ప్రత్యక్ష గ్రహ స్థితులని అనుసరించే అనుష్ఠానము చేయవలెను. అందు నిమిత్తమే సూర్యసిద్ధాంతాది అనేక పూర్వ గ్రంథములు, సిద్ధాంతములు ఉన్నప్పటికీ ఆర్యభట, భాస్కర, గణేశ దైవజ్ఞాది అనేకమంది పెద్దలు వారి వారి కాలమునకు ప్రత్యక్ష ఖగోళ పరిశీలనలు చేసి ఆయా కాలములకు సరిపోవు విధముగా నవీన గణిత విధానములు అందజేసినారు. అయితే కొందరు పాత విధానమునే అనుసరిస్తూ ఉన్నారు.

ఈ విషయంలో మన శ్రీ కాంచీ కామకోటి మూలామ్నాయ సర్వజ్ఞ పీఠముయొక్క 65 వ జగద్గురు శంకరాచార్యులు పూజ్యశ్రీ సుదర్శన మహాదేవేంద్ర సరస్వతీ స్వామివారు ఈశ్వర నామ 4979 వ కల్యబ్ధం (సామాన్య శకం 1877) లో విద్వత్సభను జరిపించి, ఇరువైపుల వారి వాదనలను పరిశీలించి, ప్రాచీన జ్యోతిష ఆచార్యులు చూపించిన మార్గముతో ప్రత్యక్షతుల్యమైన గణితమునే అన్ని రకములైన అనుష్ఠాన ఉత్సవాలకు అనుసరించాలి అని నిర్ణయ శ్రీముఖమును అనుగ్రహించినారు.

ఉదాహరణకు సూర్యసిద్ధాంత గ్రంథములో కూడా -

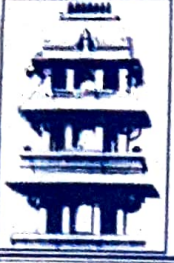
... యథా దృక్తుల్యతాం గ్రహాః | ప్రయాన్తి తత్ ప్రవక్ష్యామి స్ఫుటికరణమ్ ఆదరాత్ ||

అని తెలుపబడినది. గణేశ దైవజ్ఞాలవారు గ్రహలాఘవంలో మరింత వివరంగా చెప్పారు -

... ఇమే యాన్తి దృక్తుల్యతాం, సిద్ధైస్తైరిహ పర్వ-ధర్మ-నయ-సత్కార్యాదికం త్వాదిశేత్ ||

ఇదేవిధముగా అన్ని ప్రాచీన గ్రంథములలో ప్రత్యక్ష తుల్యమైన గణితమునే ప్రతిపాదన చేసారు.

ఈ విధముగా దృక్కుకు అంటే చూడటానికి సరిగా గణితములు ఉండాలి అనేదే దృగ్గణితము అనే తత్త్వము. ఇదికాకుండా ఇది విడియైన ఒక గణిత ప్రకారం కాదు. గణిత విధానములు ఎన్ని ఉన్నప్పటికీ వీటితో లభించే గ్రహ స్థితులు ప్రత్యక్షాన్ని అనుసరించి ఉండాలి. కావున ఆయాకాలంయొక్క గ్రహ స్థితులకు సరిపోయే విధంగా, మన పూర్వులు ఆచరించినట్లుగానే మనం కూడా ప్రక్రియలుని నవీకరణం చేసి బీజ సంస్కారములు (సంఖ్యా శోధనములు) చేసి గణితం చేయవలెను. ఇదే విధముగా నేటికీ దృగ్గణిత పంచాంగకర్తలు ఇట్టి గణనం చేసి పంచాంగములు ప్రచురిస్తున్నారు. మన శ్రీమఠములో అనుష్ఠానము ఈ ప్రకారమే జరుగుతున్నది.

|| Sri Chandramouleeswaraya Nama: ||
Sri Sankara Bhagavadpadacharya Paramparagatha Moolamnaya Sarvajnapaeta

His Holiness Sri Kanchi Kamakoti Peetadhipathi

JAGADGURU SRI SANKARACHARYA SWAMIGAL
Srimatam Samsthanam

No. 1, Salai Street, Kancheepuram - 631 502, Tamilnadu State, INDIA.

అయిననూ చాలామంది ప్రజలు వాక్యకరణము మొదలైన గ్రంథములో చెప్పబడిన పూర్వ గణితాన్ని అనుసరిస్తున్నారు. మరియు ప్రతి ఒక్కరూ ధర్మశాస్త్రాన్ని అనుసరించాలి. అందు నిమిత్తం ప్రతి వర్షము రాబోయే వత్సరము శ్రీమఠము నిర్వహించే పంచాంగ సదస్సుకు అన్ని గణిత పంచాంగ కర్తలను ఆహ్వానిస్తాము. గణితములో భేదము ఉన్నా ధర్మశాస్త్ర భేదము లేకుండా వారి వారి గణిత రీత్యా ఉత్సవ అనుష్ఠాన నిర్ణయాలు ఇవ్వబడుతాయి.

ఈ విధముగా ప్రస్తుత స్వస్తిశ్రీ శోభన వత్సర ఉత్సవ అనుష్ఠానములను గురించి గత వత్సరం జరుగిన సదస్సులో చర్చించి నిర్ణయించినాము. వినాయక చవితి విషయంలో గణిత భేదము వలన నిర్ణయ భేదమున్నది. అందు కారణం గందరగోళముగా మీడియాలో వార్తలు రావడము జరిగినది, కాబట్టి ఈ స్పష్టీకరణం ఇవ్వడము జరుగుతున్నది.

భాద్రపద శుక్ల చతుర్థి 2023 సెప్టెంబర్ 18 న మధ్యాహ్నము 12:40 నుండి సెప్టెంబర్ 19 న 13:43 వరకూ కలదు. ధర్మశాస్త్ర రీత్యా వినాయక చవితికి మధ్యాహ్న వ్యాప్తి ప్రధానము. కాబట్టి రెండవ రోజుననే సంపూర్ణముగా మధ్యాహ్నములో చవితి ఉంటుంది కనుక ఆ నాడు అంటే 2023 సెప్టెంబర్ 19 ననే వినాయక చవితిని జరుపుకోవాలి. ఇది దృగ్గణిత ప్రకారమైన నిర్ణయము. శ్రీ కామకోటి పీఠ శ్రీమఠము మరియు పీఠ పరిపాలితమైన సంస్థలలో ఇలాగే నిర్వహించబడుతుంది. నిర్దిష్టమైన ఒక గ్రంథముని మాత్రం కాకుండా అన్ని సిద్ధాంత/గణితాలుయెక్క పద్ధతిని అనుసరించటానికి ఇలాగే ఆచరించగలరు అని సూచించడమైనది.

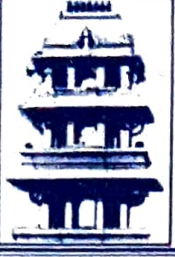
పూర్వ వాక్య కరణ రీత్యా మొదటి రోజు 11:54 ఘంటనుండి రెండవ రోజు 12:10 వరకు లభిస్తున్నది. ఇలాగే మధ్యాహ్న సమయము రెండు రోజులలో పరిమితముగా ఉండుట వలన ప్రాచీన గణితమును అనుసరించటానికి ఇష్టపడేవారు "చతుర్థి గణనాథస్య మాతృవిధా ప్రశస్యతే" అనే వచనంతో మొదటి రోజు అంటే సెప్టెంబర్ 18 న తృతీయాయుక్త చతుర్థిన ఆచరించవలసి ఉన్నది.

చాతుర్మాస్య స్థానము - వారాణసీ

శాంకరాబ్దం 2532, శోభన వత్సర సింహ మాసం 25 వ దినం

శుద్ధ-శ్రావణ కృష్ణ ఏకాదశీ, ఆదివారము (2023 సెప్టెంబర్ 10)

[పుటం 2/2]

॥ Sri Chandramouleeswaraya Nama: ॥
Sri Sankara Bhagavadpadacharya Paramparagatha Moolamnaya Sarvajnaapeeta

His Holiness Sri Kanchi Kamakoti Peetadhipathi

JAGADGURU SRI SANKARACHARYA SWAMIGAL Srimatam Samsthanam

No. 1, Salai Street, Kancheepuram - 631 502, Tamilnadu State, INDIA.

ज्योतिःशास्त्र-गणित-विषये तत्-तत्-काले विद्यमानाः प्रत्यक्षाः ग्रह-स्थितीः अनुसृत्यैव अनुष्ठानं कर्तुम् उचितम् । अत एव सूर्यसिद्धान्तादिषु प्राचीन-ग्रन्थेषु सत्स्वपि आर्यभट-भास्कर-गणेशदैवज्ञ-प्रभृतिभिः बहुभिः वृद्धैः स्व-स्व-कालिक-ग्रह-स्थितीः प्रत्यक्षं परिशील्य तत्-तत्-कालेषु सङ्गच्छन्ति नूतनानि गणितानि आविष्कृतानि । परन्तु प्राचीनं गणितम् अनुष्ठेयम् इति केचन ।

एतद् अधिकृत्य अस्माकं श्री-काञ्ची-कामकोटि-मूलाम्नाय-सर्वज्ञ-पीठस्य ६५तमाः जगद्गुरु-शङ्कराचार्याः पूज्यश्री-सुदर्शन-महादेवेन्द्र-सरस्वती-स्वामिनः ४९७९ कल्यब्दे ईश्वरनामनि (१८७७ लौकिक-वर्षे) विद्वत्-सदः प्रचाल्य, उभय-पक्ष-वादान् विचार्य, पूर्व-कालिक-ज्योतिष-आचार्य-प्रदर्शितेन पथा प्रत्यक्ष-तुल्यं गणितमेव सर्वविधेषु उत्सव-अनुष्ठानेषु ग्राह्यम् इति निर्णय-श्रीमुखम् अन्वग्रहीषुः ।

उदाहरणाय सूर्य-सिद्धान्ते एव आवेद्यते -

... यथा दृकुल्यतां ग्रहाः । प्रयान्ति तत् प्रवक्ष्यामि स्फुटीकरणम् आदरात् ॥

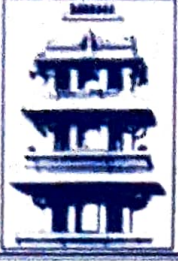
इति । गणेश-दैवज्ञाः ग्रह-लाघवे इतोऽपि विस्तरेण -

... इमे यान्ति दृकुल्यतां, सिद्धैस्तैरिह पर्व-धर्म-नय-सत्कार्यादिकं त्वादित्ये ॥

इति वदन्ति । इत्थं सर्वेषु प्राचीनेषु ग्रन्थेषु गणितं दृष्टेः अनुसरेत् इति वर्तते ।

इत्थं दृशः तन्नाम वीक्षणस्य तुल्यतया गणितं भवेद् इति एष एव दृगणित-नामकः सिद्धान्तः । न त्वेषः पृथक् कश्चन गणित-प्रकारः । गणित-प्रकाराः बहवो भवन्ति चेदपि तैः लभ्यमानाः ग्रह-स्थितयः प्रत्यक्ष-अनुसारिण्यः भवेयुः । अतः तत्-तत्-कालिक-ग्रह-स्थितीः अनुसृत्य यथा अस्माकं पूर्वजैः आचरितं तथैव अस्माभिरपि प्रक्रियाः नवीकृत्य बीज-संस्कारान् (सङ्ख्या-शोधनानि) विधाय गणयितव्यम् । अद्यापि दृगणित-पञ्चाङ्ग-कर्तारः एतादृशं गणितं कृत्वा पञ्चाङ्गानि प्रकाशयन्तः सन्ति । इत्थमेव अस्माकं श्रीमते अनुष्ठानं प्रवर्तते ।

[पुटः १/२]

॥ Sri Chandramouleeswaraya Nama: ॥
Sri Sankara Bhagavadpadacharya Paramparagatha Moolamnaya Sarvajnapeeta

His Holiness Sri Kanchi Kamakoti Peetadhipathi

JAGADGURU SRI SANKARACHARYA SWAMIGAL
Srimatam Samsthanam

No. 1, Salai Street, Kancheepuram - 631 502, Tamilnadu State, INDIA.

तथाऽपि बहवो जनाः वाक्यकरण-प्रभृतिषु ग्रन्थेषु प्रदत्तैः प्राचीन-गणितैः निर्मितानि पञ्चाङ्गानि अद्यापि अनुसरन्ति । अपि च धर्म-शास्त्रं सर्वैः अनुसर्तव्यम् । तस्मात् अस्माकं श्रीमठे प्रतिवत्सरम् आगामिनं वत्सरम् उद्दिश्य प्रचाल्यमाने पञ्चाङ्ग-सदसि सर्व-गणित-पञ्चाङ्ग-कर्तृन् अपि आह्वयामः । गणित-भेदे सत्यपि धर्म-शास्त्र-भेदं विना तत्-तद्-गणितानुसारम् उत्सव-अनुष्ठान-निर्णयाः प्रदीयन्ते ।

इत्थमेव प्रवर्तमानस्य स्वस्तिश्री-शोभन-वत्सरस्य उत्सव-अनुष्ठानानि अधिकृत्य गते वत्सरे प्रचलिते । सदसि विचार्य निर्णयाः कृताः । गणेश-चतुर्थी-विषये गणित-भेदेन निर्णय-भेदः वर्तते । अनेन कारणेन भ्रम-जनिकाः वार्ताः अधुना माध्यमेषु प्रसृताः । अतः इदं स्पष्टीकरणं प्रकाशयते ।

भाद्रपद-शुक्ल-चतुर्थी २०२३ सेप्टेम्बर् १८ १२:४० वादनात् प्रभृति सेप्टेम्बर् १९ १३:४३ पर्यन्तं वर्तते । धर्मशास्त्र-अनुसारं मध्याह्नं व्याप्नुवतीं चतुर्थीम् आश्रित्य आचरणीयम् । अतः पर-दिने मध्याह्ने सम्पूर्णतया विद्यते इत्यतः तद्-दिने तन्नाम २०२३ सेप्टेम्बर् १९ दिने गणेश-चतुर्थी आचरणीया । अयं दृग्गणितानुसारी निर्णयः । एवमेव श्री-कामकोटि-पीठ-श्रीमठे पीठेन निरुह्यमाणासु च संस्थासु प्रचलिष्यति । ग्रन्थ-विशेषे अनिर्बध्य सर्वेषां सिद्धान्त-गणितानां पद्धतैः अनुसरणाय इत्थमेव कर्तव्यम् इति उपदिश्यते ।

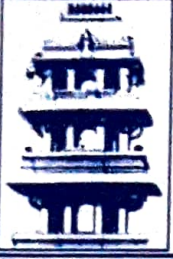
प्राचीन-वाक्यकरण-गणित-अनुसारेण पूर्व-दिने ११:५४ वादनाद् आरभ्य पर-दिने १२:१० पर्यन्तं चतुर्थी लभ्यते । तस्मात् दिन-द्वयेऽपि मध्याह्ने एकदेशेन (परिमिततया) वर्तते इत्यतः, ये प्राचीन-गणितम् अनुसर्तुम् इच्छन्ति तैः "चतुर्थी गणनाथस्य मातृविद्धा प्रशस्यते" इति वचनेन तृतीया-युक्तायां चतुर्थ्या तन्नाम पूर्व-दिने सेप्टेम्बर् १८ कर्तव्यं प्राप्नोति ।

चातुर्मास्य-स्थानम् – वाराणसी

शाङ्कराब्दः २५३२तमः, शोभन-वत्सरस्य सिंह-मासे २५ दिनम्

शुद्ध-श्रावण-कृष्ण-एकादशी, भानु-वासरः (२०२३ सेप्टेम्बर् १०)

[पुटः २/२]

॥ Sri Chandramouleeswaraya Nama: ॥
Sri Sankara Bhagavadpadacharya Paramparagatha Moolamnaya Sarvajnapeeta

His Holiness Sri Kanchi Kamakoti Peetadhipathi

JAGADGURU SRI SANKARACHARYA SWAMIGAL **Srimatam Samsthanam**

No. 1, Salai Street, Kancheepuram - 631 502, Tamilnadu State, INDIA.

In the matter of jyotis shāstra calculations, it is appropriate to follow the **observable graha positions of the current times**. That is why despite the existence of older texts like Sūrya Siddhānta etc, many elders such as Āryabhata, Bhāskara, Ganesha Daivajna etc have done observational examinations of the graha positions of their times and given new calculations to correspond to those times. But some feel old calculations should be followed.

Regarding this, the **65th Jagadguru Shankarāchārya Pūjyashrī Sudarshana Mahādevendra Sarasvatī Swami** of our Shrī Kānchī Kāmakoti Mūlāmnāya Sarvajna Pītam conducted a vidvat sadas in Kalyabda 4979 named Īshvara (1877 CE), looked into the arguments of both sides, and **blessed with a Nirnaya Shrimukham** that calculations tallying with observable positions are to be followed for all kinds of utsava anushthāna-s, as per the path shown by the jyautisha āchārya-s of earlier times.

For example in the Sūrya Siddhānta itself it is declared -

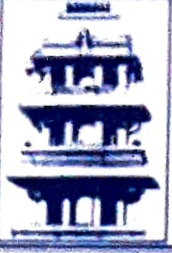
... यथा दृक्तुल्यतां ग्रहाः । प्रयान्ति तत् प्रवक्ष्यामि स्फुटीकरणम् आदरात् ॥

Ganesha Daivajna says in more detail in Graha Lāghava -

... इमे यान्ति दृक्तुल्यतां, सिद्धैस्तैरिह पर्व-धर्म-नय-सत्कार्यादिकं त्वादिशेत् ॥

Likewise in all old texts, it is said that calculations must align with observation.

Thus **the principle that ganita (calculations) should tally with drik (observation) is called drigganita**. Other than this, it is not a particular method of calculation. Whatever may be the calculation methods, the graha positions obtained by them should be as per observation. Thus, **just like our forefathers have done, we also should calculate by updating the methods and doing bīja samskāra-s (corrections of coefficients) as per the current graha positions**. Even today, drigganita panchānga kartā-s do such calculations and publish panchānga-s. The anushthāna in our Shrimatam is done as per this only.

॥ Sri Chandramouleeswaraya Nama: ॥
Sri Sankara Bhagavadpadacharya Paramparagatha Moolamnaya Sarvajnapeta

His Holiness Sri Kanchi Kamakoti Peetadhipathi

JAGADGURU SRI SANKARACHARYA SWAMIGAL **Srimatam Samsthanam**

No. 1, Salai Street, Kancheepuram - 631 502, Tamilnadu State, INDIA.

However, many people still follow panchānga-s derived from old ganita such as given in the texts Vākya Karana etc. Further, **everyone should follow dharma shāstra**. Thus we invite panchānga kartā-s following all ganita-s to the **panchānga sadas** conducted yearly in our Shrīmatam for the upcoming year. **Though there may be difference in calculations, difference in dharma shāstra is avoided and utsava anushthāna decisions are given for each ganita.**

In this way, the utsava anushthāna-s of the current Svastishrī Shobhana Year were discussed and determined in last year's sadas. In the case of Ganesha Chaturthī, there is a nirnaya difference due to ganita difference. Due to this some confusing reports have currently come in the media. Thus the clarification is published:

Bhādrapada Shukla Chaturthī exists from 2023 Sep 18 12:40 IST upto Sep 19 13:43. As per dharma shāstra, the observance should be based on chaturthī existing at midday. Hence **Ganesha Chaturthī is to be celebrated on 2023 Sep 19**, the second day, **as chaturthī exists during the whole midday** on that day. This nirnaya is as per drigganita. This is how it shall be performed in the Shrī Kāmakoti Pītam Shrīmatam and institutions administered by the Pītam. **It is recommended to follow this to conform to the paddhati of all earlier siddhānta/ganita-s** and not only one particular text.

As per old Vākya Karana ganita, Chaturthī is obtained from the first day 11:54 IST to second day 12:10. Thus as it exists to a limited extent during midday on both days, those who wish to follow old ganita would have to observe on the first day Sep 18 on the Chaturthī which joins with Tritiyā as per the vachana चतुर्थी गणनाथस्य मातृविद्धा प्रशस्यते.

Chāturmasya Sthānam - Vārānasī

Shānkarābda 2532, Shobhana yr. Simha mon. 25th day

Shuddha-Shrāvana Krishna Ekādashī, Bhānu Vāra (2023 Sep 10)

[page 2/2]